

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Pyhäjärvi Inventointinnumero: 63
 Alue: Pyhäjärven kylä Luokka: II
 Nimi: Matarapelto Ajoitus: esikeraaminen, Suomusjärven k.
 Kohteen laji: Kivikautinen lpi. Lukumäärä: 1
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: Martta Mäkinen Tarkastusaika: 24 / 9 19 92

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3321 09 Pyhäjärvi Pinta-ala _____
 x= 7062 30 y= 3448 92 z= n. 147,5
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. Pyhäjärven Kirkonkylän kirkolta 2km pohjoiseen

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Pyhäjärvi Kirkonkylä
 Tila/Rno/nimi: NATARAPELTO 6:132
 tai Kortteli/tontti/palsta: _____
 Omistaja: Jaakko Puro Puhelin: 984-40846
 Osoite: Virpitie 16 Postitmp: 86800 Pyhäsalmi
 Kiinteistötunnus: Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä _____ kpl

Aiemmat tiedot: _____

Aiemmat löydöt:

Jaakko Puro löytämä Suomusjärven
 kulttuurin aikainen kivikivies, joka lähetetty Pohjois-
 Pohjanmaan museon Pyhäjärven kulttuurin tutkimuskeskukseen.
 KML 27537 Diari. 9.12.1992

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat Peruskarttaote 3321 09 Pyhäjärvi (p. 1986)

muut liitteet Kyselykaavake

negatiivit _____

diat _____

Tarkastuksen aihe:

Mahdollisen muinaisjäännöksen
toleaminen, läystöpaikan tarkastus

Kohteen kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 2 km pohjaiseen
Pyhäjärven kirkonkylän kirkolta, Pyhäsalmen kirkosta
kirkolle joutavan ja kirkolta Emolankien joutavan
leiden rajamalle alueella. Matkaa Pyhäjärven Rantam
idänsä on n. 600 m ja etelässä 1,2 km.

Esine on löydetty pellotähti tehdessä pellon kesti-
vaiheilla talosta noin 60 m itänsivulla 1992.

Pellon alue on laivonäkö itään viiltävää, jossa
selvennä "kynnys" on pohjaisesta etelään kulkevan
peruskarttaanikin merkityn Vaimelinjan kohdalla.

Läystöalue on keräsimäisen kasaune.

Alueella yläreilistä asuinpaikkan sai kärkeän
muinaisjäännöksen viittovan a. alueella tavalla.

Alueella tehty sängelli alueella pellolla sekä
perunamaalle kaakkoispuolella, mutta muutama
palomulta kiveä lukuunottamatta ei merkkejä
muinaisjäännöksiä.

Ei silti sulje pois esim. asuinpaikan mahdollisuutta
→ pellat pitäisi nähdä niiden alla kynnöksellä.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistökoodi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Peltomaat ovat hieltä pohjaisia. Talon pohjais-
ja lousipuolelle kangasmaahan. Alompää peltomaat
muuttuvat savikoiksi.

Laajuuden arviointiperuste: koekäytös, mellyvät ajankäytöt

Luokitusehdotus perusteluineen: II

Ehdotus suoja-alueeksi: -

Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

Opas: Jackko Purola = maanomistaja

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

-

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

-

Lähilöytöjä: Likoniemi n. 2 km koilliseen
Esim.

Selostus jätetty

12/10 1992

Pulu

Harjo

Aika

Paikka

Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim perimätieto) ja lisäyksiä:

Huom. Esine lunastukseen

Jaakko Parola
Virpitie 16
86800 Pyhäselmi

PSP Oa 794019-2

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventointinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

A. Kunto: 1=koskematon, 2= tutkittu osittain, 3= tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5= tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan

B. Alkuperäisyys: 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan, 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan

C. Hoitotarve: 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suojarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä

D: Hoitotilanne: 1=peruskunnostettu, 2= tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana

E: Rajaustarkkuus: 1=rajattu arvion pohjalta, 2= rajattu osittaisella koekaivauksella, 3= rajattu kokonaan epävarmasti koekaivauksin, 4= rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella

F: Vahvistustapa: 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue

G: Maastomerkitä: 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5= aitaus ja taulu, 6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman tilan tai kylän alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

Pyhäjärveltä löytyneet kivikauden esineistöä

Pyhäjärvi (EH)

Jopa 7 000 vuotta vanhoja kiviesineitä on noussut päivänvaloon Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä tämän suven aikana.

Pyhäjärvellä keväällä peltotöitä tehdessään ja kiviä pelloilta kerätessään metsuri **Jaakko Purola** kiinnitti huomiota eräaseen kiveen, jonka muoto oli poikkeava muihin kiviin verrattuna ja joka oli jo kivirovioon menossa. Kiveä tutkittuaan hän havaitsi siinä jotain outoa ja Pyhäjärven kulttuurisihteeri **Saaraliisa Tapaninen** lähetti kiven myöhemmin Pohjois-Pohjanmaan museoon tutkittavaksi.

Esine on todettu tyypilliseksi Suomensjärven kulttuurin aikaiseksi kivikirveeksi, joka on ollut käytössä 6 000–7 000 vuotta sitten.

Purola ryhtyi tämän jälkeen tarkkailemaan alueen kiviä ja on löytänyt useita muita kiviesineitä, jotka viittaavat kivikautiseen asumiseen alueella.

Haapajärven Autiorannalta maanviljelijä **Viljo Vuoti** on löytänyt kotipellostaan hakunmuotoisen kiviesineen, jossa on reikä keskellä ja sen arvellaan olevan myös yli 6 000 vuoden ikäinen.

Sekä Pyhäjärven että Haapajärven löydökset ovat harvinaisia tällä alueella, eikä tiettävästi aikaisemmin näin vanhoja esineitä alueelta ole löytynyt.

Archeologian lehtori **Pentti Koivunen** Oulun yliopiston historian laitokselta sanoo tällaisten löydösten näitä alueita olevan suhteellisen harvinaisia, joiden tieteellinen merkitys on suuri.

Koivunen arvelee, että alueella on ollut kivikautista merenranta-asutusta ja jäämistö on siltä kaudelta. Aluetta ei ole muinaistieteellisesti kartoitettu, mutta nyt siihen kiinnittää huomiota.

Markku Mäki vuoti Oulun maakunta-arkistosta onkin kirjeitse ilmoittanut tulevansa tutustumaan mm. Pyhäjärven esineiden löytöpaikkoihin.

Jaakko Purola on pellostaan löytänyt useita kiviesineitä, jotka viittaavat siihen, että Pyhäjärven alueella on asuttu jo 7 000 vuotta sitten.

Kaleva 1.7.92